

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
„КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ”
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
педагогічної освіти
та гуманітарних дисциплін
Протокол № 8 від 09.02.2026
В.о. завідувача кафедри

 Світлана БАРДА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

Леся КРУПІНА
«08» квітня 2026 року

ПРОГРАМА

вступного випробування у формі співбесіди
з предмету „Історія України”
для здобуття освітнього ступеня бакалавра
на основі повної загальної середньої освіти та НРК5

Галузь знань:

А Освіта

Спеціальності:

A2 Дошкільна освіта

A3 Початкова освіта

A7 Фізична культура і спорт

C4 Психологія

D3 Менеджмент

Розглянуто

на засіданні приймальної комісії

Протокол № 04 від 08.04.2026

Пояснювальна записка

Програма співбесіди з історії України розроблена на підставі вимог до знань та умінь абітурієнтів, викладених у програмі ЗНО з історії України, що затверджена наказом МОН № 696 від 26 червня 2018 року, з урахуванням положень Навчальної програми з історії України для 7-9 класів закладів загальної середньої освіти та Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України 10-11 клас (рівень стандарту)» (затверджені наказом Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 р.), а також Модельних навчальних програм НУШ «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти, рекомендованих МОН України на 2025-2026 навчальний рік.

Завданням співбесіди з історії України є відбір абітурієнтів та виявлення у кожного з претендентів достатнього рівня підготовки з історії України, на базі якого можливе здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра. Програма складається з пояснювальної записки, вимог до знань абітурієнта, критеріїв оцінювання, стислого змісту програми НМТ та рекомендованої літератури.

Вимоги до знань абітурієнтів

Програма передбачає перевірку рівня сформованості в учнів насамперед **історичної компетентності**, до елементів якої належать:

хронологічна компетентність - уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства;

просторова компетентність - уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля;

інформаційна компетентність - уміння працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;

логічна компетентність - уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ, ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації;

аксіологічна компетентність - уміння формулювати оцінку історичних подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень відповідного часу чи відповідної групи людей, осмислювати зв'язки між історією і сучасним життям.

Абітурієнт має продемонструвати знання:

історичного контенту тридцяти двох тем чинної програми ЗНО/НМТ від найдавніших часів до початку XXI століття, реалії сьогодення. Знання основних дат, понять, історичних періодів, персоналій, розпізнавання історичних діячів, об'єктів мистецтва за їх візуальними характеристиками.

ставлення:

- повага до історичного минулого нашого народу, досвіду українського державотворення, національної пам'яті, культурних надбань України як члену європейської спільноти;

- усвідомлення власної приналежності до українського народу; здатність об'єктивно оцінювати історичні події, протистояти маніпуляціям та захищати національні інтереси;
- готовність до подальшого здобуття вищої освіти

Оцінювання результатів співбесіди

Співбесіда з історії України міститиме 30 завдань: 20 завдань з вибором однієї правильної відповіді з 4 варіантів, 4 завдання на встановлення відповідності (4 з 5), 3 завдання на встановлення послідовності та 3 завдання з вибором 3 відповідей із 7 запропонованих.

Максимальна кількість тестових балів за цей предметний блок складе 54 бали. Для отримання 100 балів за шкалою 100–200 балів для вступу необхідно буде набрати 8 тестових балів.

Таблиця переведення отриманих балів у шкалу від 100 до 200 балів

Бали співбесіди	Шкала від 100 до 200	Бали співбесіди	Шкала від 100 до 200	Бали співбесіди	Шкала від 100 до 200
8	100	27	147	46	179
9	105	28	148	47	181
10	111	29	149	48	183
11	116	30	150	49	185
12	120	31	151	50	188
13	124	32	152	51	191
14	127	33	154	52	194
15	130	34	156	53	197
16	132	35	158	54	200
17	134	36	160		
18	136	37	163		
19	138	38	166		
20	140	39	168		
21	141	40	169		
22	142	41	170		
23	143	42	172		
24	144	43	173		
25	145	44	175		
26	146	45	177		

Перелік розділів і тем програми

Вступ до історії України

Історія України як наука. Періодизація історії України. Джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні.

Тема 1. Стародавня Україна

Перші стоянки та культури кам'яної доби, привласнююче господарство. Неолітична революція. Розквіт трипільської цивілізації. Кочові народи раннього залізного віку; Античні міста-держави у Північному Причорномор'ї та Криму. Велике переселення народів. Формування слов'янських племен. Заняття, духовні традиції; художні зразки трипільців; формування основ державності у слов'ян.

Тема 2. Князівська Україна

Утворення Русі-України (Київської держави). Політика перших князів; князювання Володимира Великого та Ярослава Мудрого; Запровадження християнства. «Руська правда». Боротьба з половецькою загрозою. Роздробленість Русі. Суспільно-політичне, господарське та культурне життя. Розбудова Галицько-Волинської держави. Королівство Руське. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Поширення писемності та літописання; розвиток архітектури; іконопис.

Тема 3: Українські землі у складі іноземних держав (друга половина XIV-перша половина XVI ст.).

Змагання Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Входження українських земель до складу сусідніх держав (Велике князівство Литовське, Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство). Кревська унія. Велике князівство Руське. Кримське ханство. Виникнення козацтва. Соціально-економічне та культурне життя.

Змістовий модуль 2. Козацько-гетьманська держава (XVII-XVIII ст.)

Тема 4. Українські землі у складі Речі Посполитої (I пол. XVII ст.)

Люблінська унія та її вплив на долю українського народу. Виникнення Запорозької Січі. Козацько-селянські повстання. Братський рух. Утворення УГКЦ. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої. П.Конашевич-Сагайдачний. «Ординація Війська Запорозького..» Козацькі повстання 1620-1630-х рр. Відновлення вищої православної церковної ієрархії 1620 р. Культура і духовність.

Тема 5. Козацька революція середини XVII ст. і війна за суверенітет козацької держави другої половини XVII ст.

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави - Війська Запорозького. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність уряду Богдана Хмельницького. Діяльність гетьманів козацької України 50 - 80-х рр. XVII ст: Руїна. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Устрій Слобідської України.

Тема 6. Україна у XVIII ст.

Північна війна і Україна. Спроби державотворення І.Мазепи, П.Орлика та їх крах. Політика гетьманів козацької України 1-ї пол. XVIII ст. Обмеження та ліквідація автономії Гетьманщини. Ліквідація Запорозької Січі. Опришківський та

гайдамацький рухи. Становище Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої. Реформи Марії Терезії та Йосифа II та їх вплив на українські землі. Культура. Києво-Могилянська академія. Духовність.

Змістовий модуль 3. Українська національно-демократична революція й творення української ідентичності

Тема 7. Українські землі в першій половині XIX ст..

Українські землі у складі Російської імперії. Початок промислового перевороту. Українське національне відродження: початок, періоди, особливості. Кирило-Мефодіївське братство. Поширення суспільно-політичних рухів. Національне відродження західноукраїнських земель: «Руська трійця». «Русалка Дністровая». Діяльність Головної Руської Ради. Освіта, наука, література, образотворче мистецтво, архітектура. «Історія Русів». Собор руських вчених.

Тема 8. Україна у другій половині XIX столітті.

Реформи 1860-1870 рр. і процеси модернізації в підросійській Україні. Політика російського царизму щодо України. Громадівський рух, журнали «Основа», «Громада», «Київська старина». Братство тарасівців.

Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність «Просвіти». «Записки Наукового товариства імені Шевченка». Політизація національного руху і утворення перших партій.

Розвиток науки, освіти, літератури, театрального та музичного, образотворчого мистецтва. Меценатство. Релігія і церква.

Початок XX ст.: Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Події революції 1905-1907 рр. в Україні. Посилення російського імперського наступу на Україну в 1907—1914 рр. Радикалізація українського політичного руху.

Тема 9. Перша світова війна та Українська революція

Війна та українські політичні сили. Воєнні дії на території України в 1914—1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика ворогуючих імперій на українських землях у 1914-1917 рр.

Українська революція 1917-1918 рр. Українська Центральна Рада та проголошення УНР. Війна з більшовицькою Росією та окупація ними України. Українська Держава. Західноукраїнська Народна Республіка та українсько-польська війна 1918-1919 рр. Акт злуки УНР та ЗУНР. Директорія. Більшовицький режим в Україні. Червоний терор. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Поразка визвольних змагань та уроки революції. Культурні здобутки у період боротьби за незалежність.

Змістовий модуль 4. Україна у складі тоталітарної імперії – ССРСР

Тема 10. Радянська «модернізація» України.

Масовий голод 1921-23 рр. Антирелігійна кампанія. Впровадження НЕП в Україні. Статус УСРР у складі СРСР. Суспільно - політичне життя. Політика

коренізації/українізації в УСРР. Згортання непу і перехід до директивної економіки.

Форсована індустріалізація, Насильницька колективізація. Голодомор 1932—1933 рр. - геноцид українського народу. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. «Розстріляне відродження»; ідеологічний контроль над культурою; знищення національної еліти; цензура та пропаганда.

Тема 11. Україна у роки Другої світової війни.

Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Західноукраїнських земель. Радянізація/Советізація та масові політичні репресії 1939-1940 рр. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення мирного населення. Голокост. Опір окупантам. Український визвольний рух. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій та відновлення імперського тоталітарного режиму в Україні.

Змістовий модуль 5. Україна в 2й половині XX - на початку XXI ст.

Тема 12. Україна в повоєнний період: від «відбудови» до «перебудови».

Україна - співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР з сусідніми державами: депортації та «обмін населення». Ліквідація УГКЦ. Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. Культура й духовність

XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя: зміст, ідеологічні обмеження, суперечливість реабілітації. Передання Кримської області до складу УРСР. Децентралізація управління економікою. Спроби реформ. «Шістдесятництво». Зародження дисидентського руху та його течії. Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність.

Системна криза радянського ладу. Наростання економічної кризи. Неосталінізм. Активізація дисидентського руху. «Самвидав», «Український Вісник», Українська Гельсінська Група. Посилення репресій режиму проти української інтелігенції. Особливості розвитку культури та духовне життя.

Тема 13. Відновлення державної незалежності України (1985-1991), її роль у розпаді СРСР.

Політика «перебудови прискорення-гласності» та її наслідки в УРСР. Проблеми ядерної безпеки УРСР. Чорнобильська катастрофа та її вплив на суспільну свідомість. Утворення неформальних громадських організацій і груп. Українська Гельсінська спілка. Народний рух України за перебудову. Перші альтернативні вибори (1990 р.). «Декларація про державний суверенітет України». «Революція на граніті». Формування багатопартійності. Україна під час спроби державного перевороту в СРСР. «Акт проголошення державної незалежності України». Всеукраїнський референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Роль України у розпаді СРСР.

Тема 14. Україна незалежна

Державотворчі процеси. Перші президенти. Прийняття Конституції України 1996 р. Президентські вибори 2004 р. «Помаранчева революція». Основні тенденції суспільно політичного життя в 2005–2009 рр. Спроби формування авторитарного режиму у 2010-2013 рр. Утвердження ринкової економіки. Становлення, прояви олігархічної системи. Багатовекторність зовнішньої політики та її наслідки. Початок інтеграції в європейський і світовий простір.

Тема 15. Європейський вибір України та російсько-українська війна

Геополітичний вибір України: євроінтеграція. Зрив угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС). Євромайдан. Революція Гідності. Крах режиму В.Януковича. Небесна Сотня. Президентські та парламентські вибори 2014 р. Обрання Петра Порошенка Президентом України. Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Початок війни РФ проти України: окупація, анексія Криму, збройна агресія на сході України. Антитерористична операція і Мінські домовленості. Президентські вибори 2019 р. Обрання Володимира Зеленського Президентом України. Широкомасштабне вторгнення російських військ на терени України: перебіг, результати. Громадянське суспільство та влада в обороні країни. Злочини геноциду та воєнні злочини РФ проти України. Російська пропаганда як інструмент підбурювання війни і геноциду. Ідеологема «денацифікація України». Протидія України російській пропаганді та дезінформації. Міжнародна підтримка України в умовах війни.

Орієнтовний перелік питань для співбесіди

1. Предмет курсу “Історія України”. Термін “Україна”. Періодизація історії України.
2. Географічне положення, природні умови, населення сучасної України. Національна символіка.
3. Первіснообщинний лад на території України: періодизація, економічний розвиток, форми суспільної організації, розвиток культури та релігійних уявлень.
4. Античні міста-держави Північного Причорномор’я.
5. Східні слов’яни: заняття, розселення, звичаї, вірування, побут. Союзи слов’янських племен (VI-IX ст.).
6. Утворення держави Київська Русь. Політична система. Риси феодалізму.
7. Соціально-економічний розвиток Київської Русі.
8. Культура Київської Русі. Значення держави Київська Русь.
9. Причини феодальної роздробленості Русі. Українські землі в період феодальної роздробленості.
10. Галицько-Волинське князівство: утворення, розвиток, значення. Данило Галицький.
11. Боротьба Південно-Західної Русі з монголо - татарами. Русь під владою Золотої Орди.
12. Культура українських земель періоду феодальної роздробленості.
13. Українські землі в складі Великого князівства Литовського (XIV – перша половина XVI ст.).
14. Люблінська і Берестейська церковні унії та їх наслідки для українських земель.
15. Соціально – економічний розвиток українських земель у складі Речі Посполитої.
16. Виникнення українського козацтва. Запорізька Січ: устрій, побут. Реєстрове

козацтво.

17. Селянсько – козацькі повстання кінця XVI – першої половини XVII ст.
18. Роль українського козацтва в боротьбі з турецько – татарською агресією. Гетьман Петро Сагайдачний.
19. Культура України XVI – першої половини XVII ст. Діяльність братств.
20. Причини, характер, рушійні сили Визвольної війни українського народу середини XVII ст. Б.Хмельницький.
21. Основні етапи Визвольної війни (1648 – 1657 рр.). Хід воєнних дій.
22. Внутрішня і зовнішня політика уряду Б.Хмельницького. Формування української державності в ході Визвольної війни 1648 – 1657 рр.
23. Входження України під протекторат Російської держави. “Березневі статті”.
24. Українські землі в другій половині XVII ст. “Руїна”.
25. Гетьман І. Мазепа: оцінки діяльності.
26. Конституція П.Орлика та її історичне значення.
27. Обмеження та ліквідація автономії України у складі Російської держави протягом XVIII ст. (Політичний, військовий та адміністративний аспект).
28. Соціально – економічний розвиток України у другій половині XVII – XVIII ст.
29. Знищення Запорізької Січі, її роль в історії українського народу. Історична доля українського козацтва.
30. Становище Правобережжя та західноукраїнських земель у XVIII ст.
31. Геополітичні зміни в Україні другої половини XVIII ст.
32. Українська культура другої половини XVII – XVIII ст.
33. Зміни в адміністративно – політичному устрої України в кінці XVIII – на початку XIX ст. Участь українського народу у російсько – французькій війні 1812р.
34. Соціально – економічний розвиток українських земель у складі Російської держави першої половини XIX ст.
35. Початок українського національного відродження в Наддніпрянській Україні першої половини XIX ст. Кирило – Мефодіївське товариство. Т.Г.Шевченко.
36. Діяльність декабристських організацій в Україні.
37. Західноукраїнські землі в першій половині XIX ст.
38. Культура України першої половини XIX ст.
39. Буржуазні реформи 60-х – 70-х рр. в Російській імперії і їх реалізація в Україні.
40. Модернізація економіки України в другій половині XIX ст.
41. Суспільно – політичні рухи в Україні другої половини XIX ст. Національна політика російського царизму в Україні.
42. Західноукраїнські землі в другій половині XIX ст.
43. Розвиток української культури другої половини XIX ст.
44. Економічний розвиток України на початку XX ст. Столипінська аграрна реформа.
45. Суспільно – політичний рух на початку XX ст. Становлення українських політичних партій.
46. Україна в період революції 1905-1907 рр. Наслідки революції.
47. Західноукраїнські землі на початку XX ст.
48. Україна в період першої світової війни.
49. Створення і діяльність Центральної Ради. М.Грушевський.
50. Українська держава гетьмана П.Скоропадського.
51. Діяльність Директорії УНР. Причини поразки національного руху в боротьбі за українську державність (1917 – 1920 рр.).

52. Встановлення Радянської влади в Україні. Політика воєнного комунізму.
53. Українське національно - культурне відродження 1920-х років.
54. Соціально – економічні перетворення в Україні на основі НЕПу.
55. Сталінська політика індустріалізації.
56. Колективізація українського села. Голодомор 1932 – 1933 рр.
57. Тоталітаризм як явище світового порядку, його суть і особливості в Радянському Союзі. Масові репресії 30-х рр. XX ст. в Україні, їх наслідки.
58. Становище західноукраїнських земель в 20-30-і роки XX ст.
59. Приєднання західноукраїнських земель до УРСР та політика радянської влади в цих регіонах (1939 – 1941рр.).
60. Напад Німеччини на СРСР. Початковий період війни.
61. Німецький окупаційний режим і рух опору в Україні.
62. Визволення України від німецько – фашистських загарбників.
63. Україна в системі міжнародних відносин після другої світової війни. Возз'єднання українських земель.
64. Труднощі відбудовчого періоду в Україні. Голод 1946 – 1947 рр.
65. Соціально – економічні перетворення та національна політика в західних областях України в післявоєнні роки. Політична платформа і тактика боротьби ОУН – УПА в 1945 – 1953 рр.
66. Суспільно – політичне життя в Україні наприкінці 1940-х – на поч. 1950-х рр. Сталінські репресії.
67. Проблеми розвитку народного господарства України в середині 1950-х – першій половині 1960-х рр. XX ст.
68. Спроби лібералізації суспільно – політичного життя України у другій половині 1950-х – першій половині 1960-х рр. Шестидесятники.
69. Посилення кризових явищ в соціально – економічному житті України протягом 60 – 80-х рр. XX ст.
70. Дисидентський рух в Україні.
71. Перебудові процеси в СРСР. Зростання суспільно – політичної активності населення України наприкінці 1980-х – початку 1990-х рр.
72. Розбудова незалежної української держави. Вибори до Верховної Ради України в березні 2002 р. Вибори Президента України в листопаді – грудні 2004 р., їх результати.
73. Україна на міжнародній арені. Основні напрямки зовнішньої політики в сучасних умовах.
74. Суспільно – політичні рухи та політичні партії в Україні в сучасних умовах.
75. Національно – культурне відродження в Україні на сучасному етапі. Найбільші релігійні конфесії в Україні.
76. Соціально – економічне та політичне життя у 2020-2022 роках.
77. Україна в умовах повномасштабного вторгнення Російської Федерації.

Рекомендована література

1. Чинна Програма зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), затверджена наказом Міністерства освіти і науки № 696 від 26 червня 2018 року. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://osvita.ua/doc/files/news/10/1006/History.pdf>

2. Гісем О.В. Історія України: підручник для 8-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – К., 2021.
3. Щупак І.Я. Історія України: підручник для 8-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – К., 2021.
4. Власов В. С. Історія України: підручник для 9-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – К., 2017, 2022.
5. Пометун О. І., Гупан Н. М. Історія України: підручник для 9-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – К., 2017, 2022.
6. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України. Підручник для 9 класу: – К., 2017, 2022.
7. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України. Підручник для 10 класу: - К., 2018.
8. Власов В. С., Кульчицький С.В. Історія України: підручник для 10-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – К., 2018, 2023.
9. Власов В. С., Кульчицький С.В. Історія України: підручник для 11-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – К., 2019, 2024.
10. Галімов А.А, Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України. Підручник для 11 класу: – К., 2024.
11. Тетяна Земерова. Історія України. Комплексна підготовка до ЗНО/НМТ 2025/2026.
12. Історія України. Комплексна підготовка до ЗНО/НМТ 2026 – Довідники та посібники.
13. Євген Захарченко, Роман Любавський. Історія України. Інтерактивний довідник. НМТ- 2025.

Інформаційні ресурси:

<https://lms.e-school.net.ua/> - Всеукраїнська школа

<https://www.youtube.com/@znoua> - YouTube канал ZNOUA

<https://ilearn.org.ua/signup> - YouTube канал iLearn

<https://zno.osvita.ua/ukraine-history/tema.htm> - ЗНО-онлайн (тренажер з тестування)